

บทที่ 1

บทนำ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia) เป็นดินแดนแหล่งอารยธรรมอันเก่าแก่ ดินแดนชวา มาเลย์ ขอม จาม พม่า ลาว และไทย คือกลุ่มชนที่มีความเกี่ยวพันกันนับเป็นพันปี การติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันย่อมนำพาผู้คน วิทยาการ และวัฒนธรรมไปมาหาสู่กันด้วย อีกทั้งพบว่าประเพณีความเชื่อต่าง ๆ ล้วนมาจากศาสนาพุทธ ฮินดู และอิสลาม ส่วนวรรณกรรมก็ได้รับมากับศาสนา คือ รามายณะและมหาภารตะ ประเทศที่เป็นมหาอำนาจในสมัยก่อนได้แก่ จีน และอินเดีย ดังนั้นวัฒนธรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกลุ่มประเทศในดินแดนแถบนี้ จึงมีวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากจีนและอินเดียเป็นหลัก

ในบทนำนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงวัฒนธรรมดนตรีเอเชียอาคเนย์ รวมถึงกำเนิดอาเซียน และประชาคมอาเซียน ก่อนที่จะกล่าวถึงวัฒนธรรมดนตรีกลุ่มอาเซียนในบทต่อ ๆ ไป โดยมีเนื้อหาสาระพอสังเขปดังนี้

วัฒนธรรมดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดนตรีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาคู่กับมนุษย์ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ อาจกล่าวได้ว่าผู้ที่ได้ยินจะต้องได้ฟังดนตรีทั้งสิ้น และผู้ที่อยู่ห่างออกไปจากกลุ่มชนก็จะสร้างเสียงของตนเองขึ้นมาเช่นกัน วัฒนธรรมดนตรีในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงเป็นเรื่องที่จะต้องสืบค้นในประเด็นต่าง ๆ มิใช่เพียงแต่ให้รู้จักและแยกแยะเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีและบทร้องเท่านั้น

ปัญญา รุ่งเรือง (2546 : 2) ได้กล่าวถึงเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์ไว้ว่า คำถามเกี่ยวกับที่มาและวิถีชีวิตของผู้คนในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นคำถามที่ยากจะหาคำตอบได้ เพราะไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ว่าดนตรีและวัฒนธรรมอื่น ๆ ของผู้คนแถบนี้ เกิดขึ้นจากความคิดของคนในท้องถิ่นหรือว่าได้รับมาจากวัฒนธรรมภายนอกและผสมผสานกันจนกลายเป็นวัฒนธรรมอย่างไรในปัจจุบัน หรือถามถึงเอกลักษณ์ว่าใครคือ พม่า ไทย ลาว เขมร ชวา และมาเลย์ ในช่วงยุคหินผู้คนแถบนี้ถือกำเนิดและมีชีวิตอยู่ที่นั่นและสืบทอดเชื้อสายมาจนถึงทุกวันนี้ หรือว่าโยกย้ายมาจากที่อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือจากประเทศจีน หรือว่าเป็นการประสมระหว่างคนท้องถิ่นกับผู้อพยพเข้ามาใหม่ ถ้าหากไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นประชากรในท้องถิ่นจริง พวกเขาประสานกันอย่างไรจึงกลายเป็นอย่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน และมีการพัฒนาทางวัฒนธรรมอย่างไรจึงมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองอย่างเด่นชัด แต่เดิมเชื่อกันว่าวัฒนธรรมของชนชาวเอเชียอาคเนย์นั้น ได้มาจากอินเดียซึ่ง

เป็นผู้วางรากฐานทางวัฒนธรรม และยังได้รับอิทธิพลมาจากจีนอีกด้วย ก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1950 เป็นต้นมา

มีการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและพบว่า ไม่มีข้อพิสูจน์และหลักฐานใด ๆ ที่ทำให้เชื่อได้ว่า วัฒนธรรมของเอเชียอาคเนย์เกิดจากความเจริญภายนอก แต่มีหลักฐานว่าระบบการปกครองและการจัดการของจีนมีผลเพียงแต่ในเมืองเล็ก ตามท้องถิ่นเล็ก ๆ เท่านั้น แม้ว่าประวัติศาสตร์ช่วงท้าย ๆ ของยุคหินจะขาดต่อการตีความก็ตาม แต่ปัจจุบันนี้มีหลักฐานมากพอที่จะเชื่อได้ว่า ผู้คนในพื้นที่ได้สร้างสังคมอันสลับซับซ้อน ตลอดจนระบบการปกครองของตนขึ้นมา ก่อนที่จะได้รับอิทธิพลจากอินเดียเสียอีก (Miller, Terry E. & William S. 1998 : 39)

ภาพประกอบ 1.1 “แผนที่ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์”

ที่มา (http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=2401&filename=aseanknowledge,

6 ตุลาคม 2559)

นอกจากนี้ อานันท์ นาคคง (2553 : 1-2) กล่าวถึงเอเชียอาคเนย์ไว้ว่า ดินแดนเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia) ประกอบด้วยประเทศและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายในทางวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ วิถีชีวิต และมีพัฒนาการทางสังคมมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมและอุดมสมบูรณ์ เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นในแนวทางต่างกัน ทำให้ที่ตั้งของเอเชียอาคเนย์แบ่งออกเป็น 2 ภาคส่วนใหญ่ ๆ คือ ภาคพื้นทวีป ประกอบไปด้วย ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และ ภาคพื้นคาบสมุทรและหมู่เกาะ ประกอบไปด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ (ดังแสดงในภาพประกอบ 1.1) อันที่จริงทั้งสองภาคนี้ มีผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ดำรงชีวิตอยู่อาศัยกันมานานก่อนที่จะเกิดคำว่าประเทศไทย ประเทศพม่า ประเทศอินโดนีเซีย หรือประเทศสิงคโปร์ ผู้คนเหล่านี้เรียกตัวเองและถูกผู้อื่นเรียกในชื่อต่าง ๆ กัน อาทิ ไท ชะแมร์ ส่วย กูย มอญ ม่าน ละว้า ข่า พวน มลาบารี อาข่า ม้ง ปกาเกยอ โอไรงอัสนี ฯลฯ ซึ่งมีทั้งนัยยะความหมายในเชิงภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ความเชื่อ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มการเมืองที่มีการอ้างอิงตนเองจากความเป็นอยู่เป็นหลักเป็นบ้านเมืองแคว้นแล้ว ความเป็นรัฐชาติของคนเอเชียอาคเนย์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในช่วงหลังยุคล่าอาณานิคมที่มีรัฐชาติเกิดขึ้นในรูปแบบของประเทศที่มีกลไกการปกครองที่จัดระบบระเบียบขึ้นมาได้อย่างชัดเจน จนกระทั่งเกิดการรวมตัวครั้งใหม่ด้วยเงื่อนไขทางสังคมเศรษฐกิจที่กำลังเผชิญกับความพยายามทำความเข้าใจกับคำว่า "อาเซียน" กันอยู่ในปัจจุบัน

สิ่งที่ถูกนิยามความหมายว่า “ดนตรี” ในความเข้าใจของคนที่สนใจจะศึกษาพฤติกรรมของคนเอเชียอาคเนย์ มีความหลากหลายเช่นเดียวกับวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เป็นเรื่องของอาหารการกิน เสื้อผ้าอาภรณ์ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ศาสนา ความเชื่อ ดนตรีเป็นทั้งเสียงและจังหวะที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของอารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัวและส่วนรวม ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสารกันในกลุ่มชนและสังคมต่าง ๆ กัน ในฐานะภาษาพิเศษ และรหัสสัญลักษณ์ที่เป็นเสียงศักดิ์สิทธิ์ ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อการระบายออกถึงสิ่งที่แฝงอยู่และฝังอยู่ในความเชื่อ มีท่วงทำนองจังหวะที่พัฒนาการจากความเรียบง่ายไปสู่การสลับซับซ้อน และดนตรีนั้นมีความเปลี่ยนแปลงตลอดไม่เคยคงที่

จากการศึกษาศิลปะการดนตรีในเอเชียอาคเนย์ระดับอุดมศึกษา พบว่า ทั้งในด้านรูปแบบของเครื่องดนตรี วงดนตรี บทเพลง และบทบาทหน้าที่ของดนตรีที่ปรากฏอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนที่บรรพบุรุษแต่ละท้องถิ่นได้สร้างสรรค์ สังสรรค์ และมีการเคลื่อนย้ายถ่ายทอดระหว่างกันและกันมาตลอดเวลา ในฐานะเครื่องมือทางวัฒนธรรม หรือผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจการค้า ศาสนา การเมืองการปกครอง มีการสร้างอัตลักษณ์ดนตรีที่โดดเด่นในดินแดนนั้นที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และชื่นชม เช่น ปี่พาทย์ไทย พิณเปียตเขมร เสพมโหรีลาว กามลันอินโดนีเซีย แซงเวงพม่า กุลินดังฟิลิปปินส์ โนบัตมาเลเซีย เป็นต้น ดนตรีเหล่านี้มีการ

ถ่ายโยงประสมประสานกันมาตั้งแต่ยังไม่มีการแบ่งอาณาเขตทางการเมืองชัดเจนดังเช่นในปัจจุบันนี้ และถึงแม้จะมีเส้นเขตแดนก็หาใช่ว่าจะเป็นอุปสรรคในการแลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรมไม่ ดังเช่นทุกวันนี้ก็ยังคงมีการถ่ายโอนรูปแบบทางดนตรีกันอยู่อย่างไม่รู้ตัว แต่ในขณะที่เดียวกันดนตรีเอเชียอาคเนย์ก็กำลังประสบวิกฤตการณ์ที่อิทธิพลทางดนตรีตะวันตก ดนตรีสมัยนิยม และเทคโนโลยีสมัยใหม่แพร่กระจายเข้ามาในดินแดนแถบนี้อย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะความสูญสลายและเปลี่ยนแปลงของดนตรีตลอดจนวิถีชีวิตของผู้คนในเอเชียอาคเนย์มากเช่นกัน

นับตั้งแต่องค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) แห่งสหประชาชาติ และองค์การอาเซียน (ASEAN) ตลอดจนผู้นำรัฐบาลในแต่ละประเทศได้หันมาให้ความสนใจสนับสนุนและส่งเสริมงานทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น มีนโยบายสนับสนุนในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านของแต่ละประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับแนวทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การใช้กระบวนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การฟื้นฟูงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างจริงจัง ที่มีผลเอื้อต่อการส่งเสริมดนตรีเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อธุรกิจทางวัฒนธรรม ทำให้ดนตรีในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ยังคงดำรงอยู่ได้ในมิติเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ (2560 : 1-2) ได้กล่าวใน “ดนตรีอาเซียน” ถึงมุมมองเชิงวิชาการเกี่ยวกับดนตรีอาเซียนไว้ว่า ประชาคมอาเซียน คือ บริบทภูมิภาคภวัตัน หรือ Regionalization ที่แฝงตัวอยู่กับโลกาภวัตัน หรือ Globalization ประกอบด้วย ชาติ และกลุ่มของชาติในพื้นที่เอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นภูมิภาคหนึ่งของโลก ภูมิภาคดังกล่าวได้ถูกนโยบายของ 10 ประเทศในกลุ่มอาเซียนปรับแต่งความหมายให้กลายเป็น “ประชาคมอาเซียน” ที่ง่ายต่อการประสานเชื่อมโยงระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม ซึ่งดนตรีก็ผนึกตัวอยู่ในบริบทนี้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามสามารถจำแนกอธิบายดนตรีอาเซียนในมิติวัฒนธรรมเป็น 3 ระดับ คือ ระดับพื้นบ้านและท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับประชาคมอาเซียน

“ดนตรี” คือ วัฒนธรรมที่มีทั้งมิติความสัมพันธ์และความหมายทางฐานความคิด ในมุมมองทางวิชาการ ดนตรีในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมเกิดจากความสัมพันธ์ของคนกับคน คนกับสังคม สังคมกับสังคม ดังนั้นวัฒนธรรมดนตรีจึงมีความหมายต่อผู้คน ต่อสังคม ทั้งในฐานะเป็นผู้ผลิตดนตรี ผู้ชม ผู้ฟังดนตรี ทั้งที่เป็นกลุ่มคนเดียวกันกับกลุ่มผู้เล่นดนตรี และคนอื่นหรือต่างวัฒนธรรม ส่วนดนตรีในมิติวัฒนธรรมมีความหมายเป็นพฤติกรรมด้านหนึ่งของคน และดนตรีก็ไม่ใช่เรื่องของปัจเจก แต่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับสังคม เพราะคนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งหรือถูกประกอบสร้างจากสังคมที่พวกเขาดำรงอยู่ ดนตรีจึงเป็นผลิตภัณฑ์ส่วนหนึ่งของสังคม เช่นเดียวกับกิจกรรมด้านอื่นของคน อาทิ วรรณกรรม ศาสนา การเมือง เมื่อดนตรีอยู่ในสถานะของวัฒนธรรม ที่เรียกว่า “วัฒนธรรมดนตรี” ดังนั้นการทำความเข้าใจความหมายของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมจะกระทำได้ที่ต่อเมื่อเราได้ศึกษาทำความเข้าใจพฤติกรรมของคนและสังคม ผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมดนตรีนั้น ๆ

รวมทั้งการค้นหาคำความคิดที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว ว่าเพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ลักษณะรูปแบบดนตรี (Musical Style) ของพวกเขาให้เป็นเช่นนั้น

ในมุมมองของผู้เขียน เมื่อพิจารณาดนตรีในบริบทของประชาชาติจะทำให้มองเห็นหรือรับรู้ดนตรีในฐานะดนตรีประจำชาติ ดนตรีของชาติ และดนตรีที่ปรากฏในชาติ ทั้งนี้เพราะว่ารัฐชาติหนึ่ง ๆ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และกลุ่มคน สังคมวัฒนธรรมภายในชาติจึงมีความหลากหลายซับซ้อนและดำรงอยู่ในสถานภาพที่ไม่หยุดนิ่ง ดนตรีพื้นบ้านและดนตรีที่ปรากฏอยู่ในแต่ละรัฐชาติจึงดำรงอยู่อย่างเลื่อนไหล มีปฏิสัมพันธ์กับลีลาผู้คนในสังคมวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น และแต่ละรัฐชาติ เพราะดนตรีคือวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผสมผสานกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของรัฐชาติไปพร้อมกัน ซึ่งด้วยเงื่อนไขและพลังของโลกาภิวัตน์เมื่อมองในระดับกลุ่มประเทศภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งของโลก ต่างเริ่มมีการจับกลุ่มประเทศเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศและกลุ่มประเทศอื่น ๆ นำมาซึ่งผลประโยชน์ภายในกลุ่มประเทศในมิติต่าง ๆ อาจเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “ภูมิภาคภิวัตน์” ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น การกลายเป็นประชาคมอาเซียนจึงส่งผลให้กรอบและมุมมองต่อดนตรีวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ มีทั้งในระดับมิติของความเป็นดนตรีพื้นบ้านท้องถิ่นของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ความเป็นดนตรีของแต่ละรัฐชาติ และความเป็นดนตรีของอาเซียนไปพร้อมกัน

ดนตรีเอเชียอาคเนย์หรืออาเซียน ดนตรีในบริบทวัฒนธรรมข้ามพรมแดน เป็นที่ประจักษ์ชัดได้ว่า กลุ่มอาเซียนทุกประเทศต่างก็ตกอยู่ในกระแสอาเซียน ทั้งนี้ในส่วนของดนตรีพื้นบ้านถ้ามองในฐานะดนตรีอาเซียนหรือเชื่อมต่อกับอาเซียนให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง นั่นก็คือ การเชื่อมต่อพรมแดนระหว่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า บริบทของประชาคมอาเซียนทำให้ผู้คนที่สังกัดแต่ละรัฐชาติข้ามแดนไปมาหาสู่กันอย่างง่ายดาย ดนตรีพื้นบ้านจึงตกอยู่ในบริบทวัฒนธรรมข้ามพรมแดนเช่นกัน วัฒนธรรมดนตรีในบริบทประชาคมอาเซียน จึงดำรงอยู่ในลักษณะของการผสมผสานกันระหว่างท้องถิ่น รัฐ ภูมิภาค และ โลกาภิวัตน์ การขยับเขยื้อน เคลื่อนย้ายพรมแดนของผู้คนและดนตรีในอาเซียนส่งผลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม ดนตรีที่มีติดตัวมากับผู้คนที่พลอยข้ามแดนมาพร้อมกับผู้คน เราจึงสามารถมองอัตลักษณ์ของผู้คนผ่านดนตรีที่เกิดจากการบรรเลงและบริโภค ทั้งความเหมือนและความแตกต่าง ดนตรีและบทเพลงสามารถบอกอะไรเกี่ยวกับผู้คน ความคิด ความแปลกแยก และความเป็นปัจเจกในบริบทของภูมิภาคภิวัตน์และ โลกาภิวัตน์ หรืออาจจะเป็นประเด็นในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ดียิ่งด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ก่อนที่จะรับรู้เรื่องราววัฒนธรรมทางดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้เขียนขอกล่าวถึงความเป็นมาของการกำเนิดอาเซียนและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยสังเขปดังนี้

กำเนิดอาเซียน

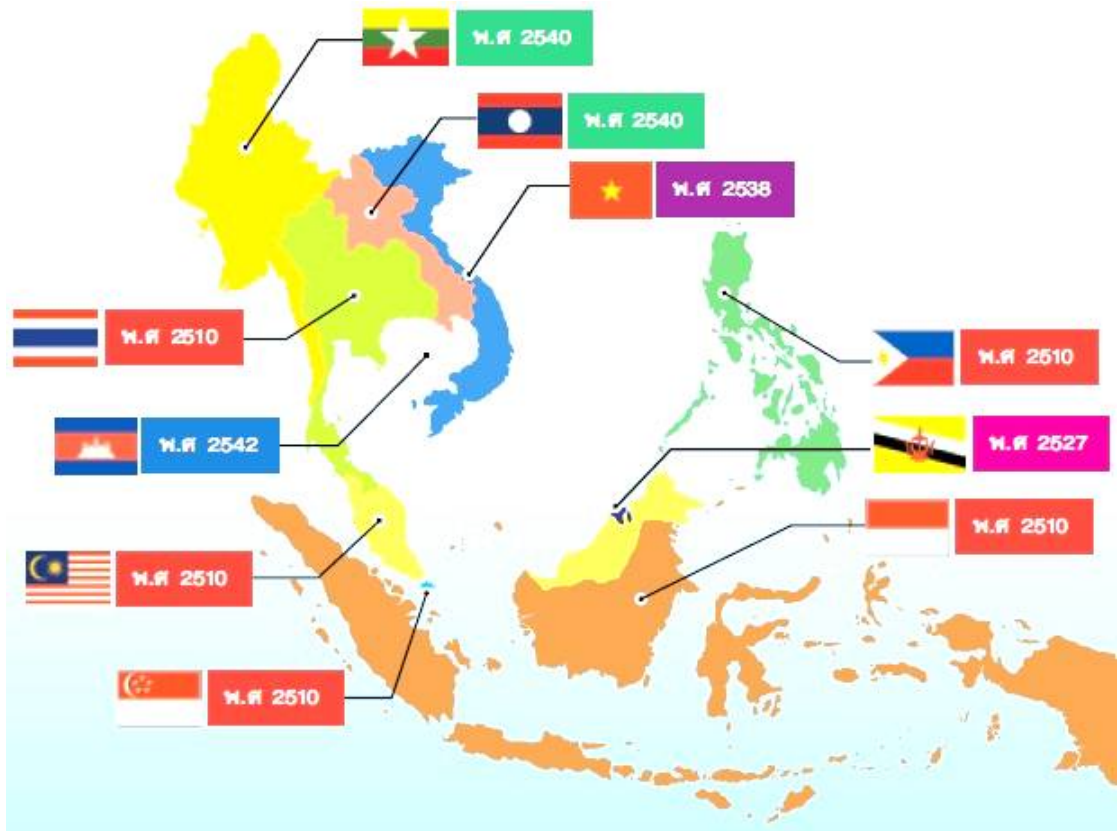
อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดเริ่มต้นโดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา (Association of South East Asian) เมื่อเดือนกรกฎาคม 2504 โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและร่วมมือในเรื่องสันติภาพ ความมั่นคง เศรษฐกิจ องค์กรความรู้ สังคม วัฒนธรรม บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ. 2556 : 31)

อาเซียน (ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ซึ่งได้ลงนามที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย

1. นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย)
2. นายตุน อับดุล ราซิก บิน ฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ มาเลเซีย)
3. นายนาซิโซ รามอส (รัฐมนตรีต่างประเทศ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์)
4. นายเอส ราชารัตน์ม (รัฐมนตรีต่างประเทศ สาธารณรัฐสิงคโปร์)
5. พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ราชอาณาจักรไทย)

“อาเซียน” ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดี บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

จากเจตจำนงดังกล่าวข้างต้นที่สอดคล้องนี้ทำให้ เนการา บรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่า (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์) เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ในปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ (ดังแสดงในภาพประกอบ 1.2)

ภาพประกอบ 1.2 กลุ่มประเทศอาเซียน
ที่มา (ASEAN Mini book. 2556 : 31)

สำนักงานเลขาธิการสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ตั้งอยู่ ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

เลขาธิการอาเซียน คนที่ 14 นายดาโต๊ะ ปาตุกาเลิมจ็อก ฮอย [ประเทศบรูไน (เริ่มวาระปีพุทธศักราช 2561 - 2565)]

กฎบัตรอาเซียน วันที่ 16 ธันวาคม 2551 ภาษาทางการ “ภาษาอังกฤษ (English)”

คำขวัญอาเซียน คือ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม”

(One Vision, One Identity, One Community)

สัญลักษณ์อาเซียน เป็นรูปวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน วงข้าว 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (ดังแสดงในภาพประกอบ 1.3)

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ภาพประกอบ 1.3 สัญลักษณ์ของอาเซียน

ที่มา (ASEAN Mini book, 2556 : 32)

ประชาคมอาเซียน

ประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ หรือ “อาเซียน” มีเป้าหมายจะก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎกติกาในการทำงาน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียน)

เป้าหมายหลักของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน คือ ก่อสร้างประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างโอกาสและรับมือภัยท้าทายทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างรอบด้าน โดยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น และประชาชนในอาเซียนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

อาเซียนให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการปฏิบัติตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการเร่งรัดการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตภายในภูมิภาคเป็นหลัก และลดการพึ่งพาเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน ในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้มีความเสมอภาคกันระหว่างสมาชิกมากขึ้น ทั้งนี้ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 21 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ผู้นำอาเซียนได้กำหนดให้วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เป็น “ประชาคมอาเซียน” อย่างเป็นทางการ (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ, 2556 : 45-47) สามเสาหลักของประชาคมอาเซียนและเป้าหมายที่สำคัญมีดังนี้

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC)

1.1 มีกติกาและมีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน โดยยึดมั่นหลักการของการไม่แทรกแซงกิจการภายใน และการส่งเสริมค่านิยมของประชาคมควบคู่กันไป

1.2 มีความเป็นเอกภาพ ความสงบสุข ความแข็งแกร่ง และมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนพึ่งพาอาศัยกลไกของตน มากขึ้น ในการแก้ไขปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ในภูมิภาค

1.3 มีพลวัตและมีปฏิสัมพันธ์กับนอกภูมิภาคอาเซียน

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)

2.1 การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวสำหรับประชากร 600 ล้านคนในอาเซียน โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และบุคลากรวิชาชีพต่าง ๆ อย่างสะดวกมากขึ้น และมีการไหลเวียนอย่างเสรียิ่งขึ้นสำหรับเงินทุน

2.2 การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการแข่งขันที่เป็นธรรม การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และนโยบายภาษี รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น

2.3 การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยการส่งเสริม SMEs และการเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียนผ่าน โครงการ อาที โครงการริเริ่มเพื่อการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration : IAI) เพื่อลดช่องว่างทางการพัฒนา รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านธุรกิจระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

2.4 การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนที่ทำร่วมกันอย่างชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต/จำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC)

3.1 การพัฒนามนุษย์ (Human Development)

3.2 การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)

3.3 สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)

3.4 ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)

3.5 การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building and ASEAN Identity)

3.6 การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้นำในการก่อตั้งสมาคมอาเซียน มีศักยภาพในการเป็นแกนนำในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เข้มแข็ง จึงได้มีการเตรียมความพร้อมโดยมุ่งเน้นเรื่องการศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประชาคมด้านอื่น ๆ มีความเข้มแข็ง เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านอาเซียนศึกษา เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้านการศึกษาด้วย

การสร้าง ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในประชาคมอาเซียน อีกทั้งประเทศไทยได้รับการมอบหมายให้จัดทำ Roadmap ทางด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน)

ประเทศสมาชิกอาเซียน

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ (ดังแสดงในภาพประกอบ 1.4) มีข้อมูลพื้นฐานโดยสังเขปดังนี้

ภาพประกอบ 1.4 “ธงประเทศสมาชิกอาเซียน”

ที่มา (<https://kru2day.com/3414>, 6 ตุลาคม 2559)

1. ประเทศไทย (Thailand)

ภาษาทางการเรียกว่า “ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)” เมืองหลวง “กรุงเทพมหานคร (Bangkok)” มีพื้นที่ 513,120 ตารางกิโลเมตร นับเป็นอันดับ 3 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 77 จังหวัด

ประชากร 67,741,401 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาไทย (Thai) ประชากรส่วนใหญ่ 93% นับถือศาสนาพุทธ

มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขของประเทศ

2. ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)” เมืองหลวง “จาการ์ตา (Jakarta)” ถือเป็นประเทศหมู่เกาะขนาดใหญ่ที่สุดในโลก โดยมีพื้นที่ 1,904,569 ตารางกิโลเมตร นับเป็นอันดับ 1 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อินโดนีเซียมีประชากรมากถึง 253,609,643 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) ประชากร 61% อาศัยอยู่บนเกาะชวา และประชากร 87% นับถือศาสนาอิสลาม

3. ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)

ภาษาทางการเรียกว่า “มาเลเซีย (Malaysia)” ชื่อภาษาถิ่น “เปร์เซกูตัน มาเลเซีย” เมืองหลวง “กรุงกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur)” เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตศูนย์สูตร แบ่งเป็นมาเลเซียตะวันตก คาบสมุทรมลายู และมาเลเซียตะวันออก ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว ทั้งประเทศมีพื้นที่ 329,847 ตารางกิโลเมตร

ประชากร 30,073,353 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษามลายูหรือภาษามลายู (Bahasa Melayu) ประชากร 60% นับถือศาสนาอิสลาม และเป็นศาสนาประจำชาติ

4. ประเทศฟิลิปปินส์ (The Philippines)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)” เมืองหลวง “มะนิลา (Manila)” ประกอบด้วยเกาะขนาดต่าง ๆ รวม 7,107 เกาะ โดยรวมมีพื้นที่ 342,353 ตารางกิโลเมตร

ประชากร 107,668,231 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาฟิลิปปินส์ (Filipino หรือภาษาตากาล็อก) เป็นประเทศที่มีประชากร 80% นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก เป็นอันดับ 4 ของโลก และมีการใช้ภาษาในประเทศมากถึง 170 ภาษา

5. ประเทศสิงคโปร์ (Singapore)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)” เมืองหลวง “สิงคโปร์ (Singapore)” ตั้งอยู่บนตำแหน่งยุทธศาสตร์ที่เป็นศูนย์กลางคมนาคมทางเรือของอาเซียน จึงเป็นประเทศที่มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมากที่สุดในย่านนี้ แม้จะมีพื้นที่ราว 724 ตารางกิโลเมตรเท่านั้น

ประชากร 5,567,301 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาอังกฤษ (English) ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ แต่มีภาษามลายูเป็นภาษาประจำชาติ ปัจจุบันใช้การปกครองแบบสาธารณรัฐ (ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีสภาเดียว)

6. ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

ภาษาทางการเรียกว่า “เนการา บรูไน ดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)” เมืองหลวง “บันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan)” บรูไนเป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก มีพื้นที่ประมาณ 5,765 ตารางกิโลเมตร

ประชากร 422,675 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2557) ภาษาราชการคือ ภาษามลายู (Bahasa Melayu) ประชากร 67% นับถือศาสนาอิสลาม

มีการปกครองด้วยระบบสมบูรณาญาสิทธิราช โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. ประเทศเวียดนาม (Vietnam)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam)” เมืองหลวง “กรุงฮานอย (Hanoi)” มีพื้นที่ 331,210 ตารางกิโลเมตร

จำนวนประชากร 93,421,835 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) โดยอาศัยอยู่ในเขตเมือง 25% ภาษาราชการคือ ภาษาเวียดนาม (Vietnamese) ประชากรนับถือ Vietnamese folk religion 45% และนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน 16% ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอื่น

ปัจจุบันปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

8. ประเทศลาว (Laos)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People’s Democratic Republic)” เมืองหลวง “นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane)” มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยทางทิศตะวันตก

ประเทศลาวมีพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย คือ 236,800 ตารางกิโลเมตร พื้นที่กว่า 90% เป็นภูเขาและที่ราบสูง และไม่มีพื้นที่ส่วนใดติดทะเล

ประชากร 6,803,699 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาลาว (Laotian) แต่ก็มีคนที่พูดภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศสได้ และประชากร 67% นับถือศาสนาพุทธ ปัจจุบันปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม

9. ประเทศสหภาพพม่า (Union of Myanmar)

ภาษาทางการเรียกว่า “สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic of Union of Myanmar)” เมืองหลวง “นครเนปีดอว์ (Nay Pyi Taw)” มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยทางทิศตะวันออก โดยทั้งประเทศมีพื้นที่ประมาณ 676,000 ตารางกิโลเมตร นับเป็นอันดับ 2 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประชากร 55,746,253 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาพม่า (Burmese) ประชากร 89% นับถือศาสนาพุทธ นิกายเถรวาทหรือหินยาน

10. ประเทศกัมพูชา (Cambodia)

ภาษาทางการเรียกว่า “ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)” เมืองหลวง “กรุงพนมเปญ (Phnom Penh)” มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยทางทิศเหนือ และทิศตะวันตก มีพื้นที่ 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย

ประชากร 15,458,332 คน (ข้อมูลปีพุทธศักราช 2559) ภาษาราชการคือ ภาษาเขมร (Khmer) แต่ก็มีคนที่พูดภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนามได้ ประชากร 97% นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท

บทสรุป

ดินแดนเอเชียอาคเนย์ ประกอบด้วย ประเทศและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายในทางวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ วิถีชีวิต และพัฒนาการทางสังคมมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น เอเชียอาคเนย์แบ่งออกเป็นภาคพื้นทวีป ได้แก่ ไทย กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม และภาคพื้นคาบสมุทรและหมู่เกาะ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน

ดนตรีในเอเชียอาคเนย์มีรูปแบบของเครื่องดนตรี วงดนตรี บทเพลง และบทบาทหน้าที่ของดนตรีมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะจากการสร้างสรรค์ สังคมของบรรพบุรุษ และมีการเคลื่อนย้ายถ่ายเทระหว่างกันและกันอย่างต่อเนื่องในฐานะเครือญาติทางวัฒนธรรม หรือเหตุผลอื่น รวมถึงการสร้างอัตลักษณ์ทางดนตรีที่โดดเด่นควรค่าแก่การเรียนรู้และภาคภูมิใจ เช่น ปี่พาทย์ไทย พิณพืятเขมร เสพมโหรีลาว กามลันอินโดนีเซีย แซงแวงพม่า กุลินดิงฟิลิปปินส์ โนบัตมาเลเซีย เป็นต้น ดนตรีเหล่านี้มีการถ่ายโยงทางวัฒนธรรมและประสมประสานกันมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

องค์การยูเนสโก องค์การอาเซียน และผู้นำรัฐบาลของแต่ละประเทศในปัจจุบันได้ให้ความสนใจสนับสนุนและส่งเสริมงานทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น มีนโยบายสนับสนุนการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับแนวทางการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ การใช้กระบวนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การฟื้นฟูงานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีผลเอื้อต่อการส่งเสริมดนตรีเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อธุรกิจทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง ทำให้ดนตรีในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ยังคงดำรงอยู่ได้ในมิติเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต

อาเซียนมีจุดเริ่มต้นจากสมาคมอาสา ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2504 โดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีการลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ อาเซียนจึงได้ถือกำเนิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือในการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค และเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติ

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2527 มีรัฐสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 10 ประเทศในปัจจุบัน กฎบัตรอาเซียนได้มีการลงนามเมื่อเดือนธันวาคม 2551 จึงทำให้อาเซียนมีสถานะคล้ายกับสหภาพยุโรปมากยิ่งขึ้น เขตการค้าเสรีอาเซียนได้เริ่มประกาศใช้ตั้งแต่ต้นปีพุทธศักราช 2553 และก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 มีเป้าหมายหลักสามประการคือ

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC)
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)
3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC)

ประโยชน์ที่สังคมพึงจะได้รับ นิสิต นักศึกษา และครูอาจารย์ ได้ทราบถึงวัฒนธรรมดนตรีเอเชียอาคเนย์ รวมถึงกำเนิดอาเซียน และประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปในอนาคต

คำถามทบทวน

1. ดินแดนเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia) ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากประเทศใด
2. คนตรีอาเซียนในมิติวัฒนธรรม มีกี่ระดับ อะไรบ้าง
3. สมาคมอาสา (Association of South East Asian) มีจุดเริ่มต้นจากประเทศใด
4. ประชาคมอาเซียนมีเป้าหมายหลักที่สำคัญอะไรบ้าง จงอภิปราย
5. ประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้นำในการก่อตั้งสมาคมอาเซียน ได้รับการมอบหมายให้จัดทำ Roadmap ทางด้านใด

เอกสารอ้างอิง

กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). **ASEAN Mini book**. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : Page Maker Co.,Ltd.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). **ประวัติการดนตรีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2546). **เอกสารประกอบการสอนวิชาดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. (2560). **มุมมองเชิงวิชาการเกี่ยวกับ “ดนตรีอาเซียน”**. ในการประชุมสัมมนา

ดนตรีอาเซียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม : [ม.ป.ท.]. (อัคร์สำเนา).

อานันท์ นาคคง. (2553). **เส้นทางมานุษยวิทยาดนตรีในประเทศไทย “ผู้คน ดนตรี ชีวิต”**.

ในการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยา ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

(อัคร์สำเนา).

“ดนตรีเอกอาเซียน”. (2559). ออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 6 ตุลาคม, จาก

[http://www.km.human.ku.ac.th/files/2560/06km\(aseanmusic\).pdf](http://www.km.human.ku.ac.th/files/2560/06km(aseanmusic).pdf)

“ธงประเทศไทยอาเซียน”. (2559). ออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 6 ตุลาคม, จาก

<https://kru2day.com/3414>

Miller, Terry E. & William, S. (1998). **The Garland Encyclopedia of World Music**.

Volume 4, Southeast Asia. New York : Garland Publishing, INC.